

Satu Hassi
europarlamentaarikko

Mepin tähtihetki

■ Euroedustajan tähtihetkiin kuuluu, kun pääsee tärkeän asian raportööriksi eli valmistelemaan parlamentin päätösehdotuksen. EU-lakeja koskevan päätöksenteon loppusuoralla raportööri neuvottelee parlamentin edustajana komission ja ministerineuvoston kanssa, eli on paljon vartijana.

Sain tällaisen hienon tilaisuuden, kun perin raportöörityden mepiltä, jota ei viime vaaleissa valittu uudestaan. Asia on laivapolttoaineiden rikkipitoisuusdirektiivi.

Voimalaitosten piipuista ja autojen pakoputkista tupruavia rikkipäästöjä on leikattu parikymmentä vuotta reippaasti, mikä on vähentänyt Suomenkin metsiä vahingoittaneita haposateita. Mutta laivojen päästöjä ei ole vielä hillitty. Muuan irtileuka sanoikin laivoja uiviksi jätteenpolttolaitoksiksi. Laivat polttavat ”bunkkeriöljyä”, joka jää jalostamolla tähteeksi kun raakaöljystä erotetaan arvokkaammat osat, kuten bensiini ja dieselöljy. Tämä jähmeä möhnä pitää lämmittää yli 100-asteiseksi, jotta se liikkuisi polttoaineputkissa.

Komissio ehdotti laivapolttoaineen rikkipitoisuudelle 1,5 prosentin ylärajaa Itämerellä, Pohjanmerellä ja Englannin kanaalissa. Tällöinkin laivojen rikkipäästöt tulisivat kymmenessä vuodessa ylittämään päästöt maalta. Komission ehdotus auttaisi jonkin verran luonnon happamoitumiseen pohjoisessa Euroopassa. Mutta päästöt uhkaavat myös terveyttämme, ei vähiten siksi että rikin oksidit muodostavat ilmassa ns. sekundäärejä pienhiukkasia. WHO arvioi pienhiukkasten tappavan vuosittain ennenaikaisesti 100 000 eurooppalaista. Tämä terveyshaitta on erityisen suuri keski- ja etelä-Euroopassa, missä ihmisiä asuu tiheämmässä kuin täällä. Haposateet rapauttavat myös rakennuksia ja kulttuurimonumentteja.

EU-lakien säätämisen ensimmäinen vaihe on parlamentin ”ensimmäinen lukeminen”. Laivapolttoaineiden ensimmäisessä lukemisessa parlamentti vaati, että 1,5 prosentin rikkiraja ulotetaan kaikille EU:n merille ja seuraavaksi tiukennetaan raja 0,5 prosenttiin. Tämä vähentäisi päästöjä 80 prosentilla. Syksyllä ministerineuvosto päätti tukea suurin piirtein komission ehdotusta, joka vähentäisi päästöjä vain noin 10 prosentilla.

Jätin tammikuussa päätösehdotukseni parlamentin ”toiseen lukemiseen”. Se noudattelee pääosin parlamentin alkuperäistä kantaa. Mutta tarjoan vaihtoehdoksi myös sen, että savukaasut puhdistetaan laivalla. Tekniikka on olemassa, käyttökokemukset ovat lupaavia ja todennäköisesti tämä tulee halvemmaksi kuin puhtaampi polttoaine.

Kevään kuluessa parlamentti äänestää ja sen jälkeen seuraa tarvittaessa parlamentin, neuvoston ja komission välinen ”sovittelu”.

Suomen Varustamoyhdistyksen toimitusjohtaja on jo Kauppalehdessä ehdottanut haukkua ehdotukseni. Ympäristötekniikan asiantuntijat puolestaan kannattavat. Tavoitteeni on ennen kaikkea luoda markkinat uudelle ympäristötekniikalle. Tähänastisten kokemusten mukaan insinöörien luovuus on aina tehnyt päästöjen puhdistamisesta halvempaa kuin alun perin pelättiin. □